

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α΄)
ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

I.Μη λογοτεχνικό κείμενο

«Γκέτο, περιχαράκωση ή συνύπαρξη;»

(1) Δεν υπάρχει **αμφιβολία** πως η παγκόσμια κρίση εντείνει την αντιπαράθεση μεταξύ γηγενών (=ντόπιων) και μεταναστευτικών ομάδων σε πολλές ευρωπαϊκές κοινωνίες. Ο μετανάστης, κυρίως στο φαντασιακό των λαϊκών στρωμάτων, γίνεται αποδιοπομπαίος τράγος (=υπεύθυνος). Ευθύνεται για την υψηλή ανεργία, για την **επιδείνωση** των υπηρεσιών του κοινωνικού κράτους, για την **άνοδο** της εγκληματικότητας κτλ. Με αυτόν τον τρόπο τα θετικά αποτελέσματα της μετανάστευσης αγνοούνται.

(2) Παρ' όλα αυτά, η πολυπολιτισμικότητα* όχι μόνο δεν θα εξαφανιστεί αλλά σίγουρα θα ενταθεί στα χρόνια που έρχονται. Δύο είναι οι **βασικοί** λόγοι για αυτό. Σε έναν κόσμο όπου πάνω από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι υποσιτίζονται είναι αδύνατον να αναχαιτιστεί (=εμποδιστεί) το ρεύμα των πολιτικά κατατρεγμένων και πεινασμένων ανθρώπων που **προσπαθούν** να αποφύγουν την **απόλυτη** εξαθλίωση.

(3) Ένας δεύτερος λόγος για τον οποίον η πολυπολιτισμικότητα δεν μπορεί να **εξαλειφθεί** ή να περιθωριοποιηθεί είναι πως στον 19ο αιώνα και στις αρχές του 20ού η άνοδος του σοβινιστικού εθνικισμού οδήγησε στη βίαιη «ομογενοποίηση»* του πληθυσμού. Αυτού του είδους η βάρβαρη ομογενοποίηση δεν είναι δυνατή σήμερα στον ανεπτυγμένο δυτικό κόσμο.

(4) Με βάση τα παραπάνω το βασικό πρόβλημα δεν είναι αν η πολυπολιτισμικότητα θα **εξαφανιστεί** ή περιθωριοποιηθεί. Το βασικό πρόβλημα είναι τι μορφές θα **πάρει** στο μέλλον. Μια πρώτη μορφή είναι αυτή της πολιτισμικής γκετοποίησης. Σε αυτήν την περίπτωση η μειονότητα περιχαράκωνεται, κλείνεται στον εαυτό της, είτε λόγω εξωτερικών πιέσεων (π.χ. εχθρική στάση του γηγενούς πληθυσμού,) είτε λόγω επιλογής (π.χ. εθνοθηρησκευτικές μειονότητες). Ένας δεύτερος τύπος πολυπολιτισμικότητας, η καταπιεστική, χαρακτηρίζεται από την καταπιεστική στρατηγική μιας κυβέρνησης που προσπαθεί να εμποδίσει την αναπαραγωγή της μειονοτικής κουλτούρας. Μια τρίτη μορφή πολυπολιτισμικότητας θα μπορούσε κανείς να πει ότι είναι η «επικοινωνιακή». Αυτή σέβεται την αυτονομία των επί μέρους πολιτισμικών παραδόσεων.

(5) Οι τρεις αυτές μορφές πολυπολιτισμικότητας δεν υφίστανται (=υπάρχουν) στην απόλυτα καθαρή εκδοχή τους. Οι υπαρκτές καταστάσεις αποτελούν μείγματα στοιχείων που προέρχονται και από την γκετοποιημένη, και την καταπιεστική και την επικοινωνιακή πολυπολιτισμικότητα.

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ: **Πολυπολιτισμικότητα**: συνύπαρξη πολλών λαών/πολιτισμών σε μία κοινωνία
Ομογενοποίηση: διαδικασία κατά την οποία διαφορετικά στοιχεία γίνονται όμοια)

([ΝΙΚΟΣ ΜΟΥΖΕΛΗΣ](#) | Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ.-Διασκευή)

1^η Δραστηριότητα

Περίληψη σε 100-120 λέξεις. (Μονάδες 15)

2^η Δραστηριότητα

i. α) Εντοπίστε έναν τρόπο ανάπτυξης της τέταρτης παραγράφου.

β) Εντοπίστε τον τρόπο/ους και το/τα αντίστοιχο/α μέσο/α πειθούς στην δεύτερη παράγραφο.

(Μονάδες 5)

ii.α) Συνώνυμα των: **αμφιβολία, βασικοί, προσπαθούν, εξαλειφθεί, πάρει**

(Μονάδες 5)

β) Αντώνυμα των: **επιδείνωση, άνοδο, απόλυτη, εξαφανιστεί, βασικοί**

(Μονάδες 5)

3η Δραστηριότητα

Υποθέστε ότι πρόσφατα στην περιοχή σας εγκαταστάθηκε καταυλισμός αθίγγανων, γεγονός που προκάλεσε τη δυσαρέσκεια των κατοίκων οι οποίοι ζητούν την απομάκρυνσή τους. Ως πρόεδρος του Δεκαπενταμελούς Συμβουλίου του σχολείου σας να γράψετε μια επιστολή 200 – 250 λέξεων προς τον Δήμαρχο της πόλης σας με την οποία θα προσπαθήσετε να τον πείσετε να μην ενδώσει στις απαιτήσεις των κατοίκων τονίζοντας στη συνέχεια τις ευρύτερες αρνητικές συνέπειες που έχει για μια κοινωνία η εκδήλωση ρατσιστικών τάσεων. (Μονάδες 20)

II. Λογοτεχνικό κείμενο

«Μη με φωνάζεις «ξένο»!»

Επειδή άλλη μάνα με γέννησε
και σ' άλλη γλώσσα άκουσες εσύ
τα όμορφα παιδικά σου παραμύθια...
μη με φωνάζεις «ξένο»
το ψωμί σου δεν διαφέρει απ' το δικό μου
σαν τη φωτιά καίει
και η δική μου φωτιά.
Αλλά το ίδιο άγχος κρύβουμε κι οι δυο
η ίδια εξάντληση
στην πλάτη μας βαραίνει,
αυτή που συντρίβει τον κάθε θνητό
μέσ' απ' του χρόνου τα σκοτάδια
από τότε που σύνορα δεν είχαν τεθεί
κι ανάμεσά μας ακόμη δεν είχαν φθάσει
όσοι διχάζουν
και σκοτώνουν τον φτωχό,
αυτοί που κλέβουν
και μοιράζουν ψέματα,
αυτοί που εμπορεύονται κι εμάς
και θάβουν αδίστακτα τα όνειρά μας
όσοι εφεύραν αυτή τη λέξη
τη σκληρή: «ξένος».
Αν θέλεις το καλό μου
σταμάτα τώρα να με φωνάζεις «ξένο»
αν θέλεις, κοίταξέ με στα μάτια,
πιο πέρα απ' το μίσος
ας φθάσει η ματιά σου.
Για δεξ, άνθρωπος είμαι κι εγώ
Όχι, δεν είμαι «ξένος»!

(Άγνωστος Μετανάστης-Διασκευή)

1^η Δραστηριότητα

Να σχολιάσετε σε μια παράγραφο 50-60 λέξεων το νόημα του πέμπτου στίχου. (το ψωμί σου δεν διαφέρει απ'το δικό μου) (Μονάδες 15)

2^η Δραστηριότητα

i. Να εντοπίσετε μια λέξη που επαναλαμβάνεται στο ποίημα και να εξηγήσετε τη σημασία της επανάληψης αυτής. (Μονάδες 6)

ii. Το ποίημα ανήκει στην παραδοσιακή ή στη μοντέρνα ποίηση; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας, αναφέροντας τα χαρακτηριστικά της ποίησης στην οποία ανήκει που εντοπίζονται στο ποίημα. (Μονάδες 9)

3^η Δραστηριότητα

Να αναπτύξετε το νόημα των στίχων: *Αλλά το ίδιο... ...όσοι εφεύραν αυτή τη λέξη τη σκληρή: «ζένο»*, σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων. (Μονάδες 20)

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΑΒΡΙΛΗΣ

ΟΡΟΣΗΜΟ